

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szeleimi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ.
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Városi közgyűlés.

Zombor sz. kir. város törvényhatósága folyó hó 5-én rendes közgyűlést tartott báró Vojnits István főispán elnöke alatt, a ki a közgyűlést tíz óra után megnyitván, üdvözölte a megjelent bizottsági tagokat és a jegyzőkönyv vezetésével Gyurisits György dr. városi főjegyzőt, a szólni kívánók feljegyzésével Maximovits Miklós aljegyzőt bízta meg.

A tárgysorozat első pontja Dekker Pál helyettes polgármester jelentése volt a közügyek állapotáról.

Polgármesteri jelentés.

Méltóságos főispán ur!

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Mielőtt a közügyek állapotára vonatkozó jelentésemre áttérnék, Henneberg Sándor bizottsági tag ur részéről a f. évi október hó 23-án tartott rendes közgyűlésben egy tanácsnok által az aradi vértanukat és azok emlékét sértő nyilatkozat miatt a polgármesteri jelentés után tett felszólalás folytán van szerencsém tudomására hozni a tek. törvényhatósági bizottságnak, hogy ez ügyben a vizsgálat befejeztetvén, annak eredményéhez képest dr. Dimitrievits Bránkó tanácsnok ellen a közigazgatási bizottság a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálat mellőzésével, nevezett tanácsnok eljárásával szemben rosszaságát fejezte ki.

A közügyek állapotáról f. é. október és november hóra vonatkozó jelentésemet van szerencsém a következőkben előterjeszteni:

A tanács iktatóba érkezett 3650 drb, melyből elintéztetett 2951 ügydarab, hátralékban maradt 699 ügydarab.

Az árvászeki iktatóba érkezett 748 ügydarab, mely elintéztetett mind.

A községi bírósági iktatóba érkezett 373 ügydarab, elintéztetett mind.

A kapitányi hivatalba érkezett 1529 ügydarab, melyből 1466 darab elintéztetett, hátralékban maradt 63 darab.

A kihágási iktatóba érkezett 287 drb, ebből elintéztetett 264 drb, elintézés alatt áll 23 drb.

Eltoloncoltatott 13 egyén, áttoloncoltatott 8 egyén. Tízest 4 ízben fordult elő.

A közbiztonság kielégítő volt.

Az általános közegészségügyi állapot városunk területén az elmúlt október és november hó folyamán kedvezőtlen volt, mivel a lefolyt hónapok alatt a halá-

esetek száma az előző hónapokhoz viszonyítva, emelkedést mutat.

Eme közegészségi viszonyok rosszabbodását leginkább a vörhenyek járványszerű fellépése okozta, mely környében a megbetegedettek száma 50% a halt el.

A vörheny korlátozására a legkiterjedtebb övrendszabályok foganatosítottak és e tekintetben a hatóság részéről különös figyelem fordított a betegek teljes elkülönítésére, mintbogy kitűnt, hogy még a jobbmódu családoknál sem foganatosítottak kellő mértékben.

Megnyugtató volt azonban azon körülmény, hogy ott, a hol a ragályosság a legnagyobb veszélyrel jár, az iskolákban a vörheny csak ritkán fordult elő és ez esetekben is az óvintézkedések szigorúan foganatosítottak.

Egyéb ragályos kórok csak szórványosan fordultak elő és elég kedvező lefolyásnak voltak.

A városi kórházban a betegforgalom élénk volt, a mennyiben október hó folyamán ápolatott 64, elbocsátott 19, meghalt 1, november hó folyamán ápolatott 54, elbocsátott 32, meghalt 2.

A szegényházban 104 egyén részesült városi ellátásban, minek folytán az összes helyiségek oly mérvben zsúfolva vannak, hogy ennek következtében újabb felvételek egyhamar nem lehetségesek.

Ugy a kórházban, mint a szegényházban a rend és fegyelem, valamint a betegek és aggok élelmészeti kifogástalan volt.

Az elmúlt két hó folyamán a tanyacsoportokon az összes trachomás betegek összeirattak és ez alkalommal az obziri tanyacsoportban 29, a milicsi tanyákon 23, Zsarkovácon 41, a felsőzállásokon 28 és a bilyti tanyákon 33, összesen 170 trachomás szembeteg találtak.

A szembetegek minden egyes tanyacsoporton állami trachoma- orvos által kezeltetnek, a gyógyeredmény azonban nem elég kielégítő, minek oka abban keresendő, hogy a trachomás betegek vagy egyáltalán nem, vagy csak igen ritkán gyógykezelik magukat, minek folytán a kapitányi hivatal a fennálló magas miniszteri rendelet értelmében azok ellen, a kik szemeiket nem gyógykezelik, a legszigorúbb eljárásra és karhatalommal való előállításukra utasított.

Orvosrendőri szempontból a helyi piac élelmi cikkei orvosi felügyelet alatt állottak, a szikvizgyarak megvizsgáltattak és azok egynek kivételével rendben találtak.

Egyenes adóban az elmúlt két hó folyamán befolyt 59549 ft 18 kr, városi pótdobban 23071 ft 60 kr, hadidíjban 744 ft, fegyveradóban 9 ft, utadóban 2923 ft, birtokváltozások illetékben 2691 ft 80 kr.

A házipénztár készlete 15521 ft 50 kr.

Október és november hó folyamán a város területén a szülések száma 168, a halálesetek száma 133. Házasságra lépett 139 pár.

Kérem jelentésemet tudomásul venni.

Felszólalások.

A polgármesteri jelentés után Henneberg Sándor emelkedett fel szólásra és Dimitrievits Bránkó dr. ismert ügyében azt kérte, hogy miután nevezett tanácsnoknak állítólagos nyilatkozatairól meggyeszerzte különféle hírek keringenek és hogy a kedélyek végleg megnyugodjanak, Dimitrievits védelmi nyilatkozata felolvastassék.

Dr. Drakulits Pál nem tartja helytelennek azt, hogy a közgyűlést informálni akarják, de azt hiszi, hogy ha Henneberg kérelmét teljesítik, akkor az információ egyoldalú lesz. Nemesek Dimitrievits nyilatkozatát kell felolvasni, hanem az összes iratokat. Ilyen irányu indítványt terjeszt elő.

A főispán kijelenti, hogy nagyon örül annak, hogy az egész dolgot kellő higgadsággal tárgyalják; elegendőnek tartaná azonban azt, ha a főjegyző röviden ismertetné a tényállást és azután felolvasná Dimitrievits nyilatkozatát.

Dr. Drakulits elégségesnek tartja azt is, ha a főjegyző a tényállást röviden ismerteti.

Kozma László szerint a vizsgálati iratok felolvasása nem célszerű; a tanácsnok nyilatkozatának a felolvasását is feleslegesnek tartja. Elég, ha a közigazgatási bizottság határozata olvastatik fel, mintbogy abban tökéletes kifejezést lel az ügy egész fázisa. Indítványozza, hogy csakis a közigazgatási bizottság határozata olvastassék fel.

Henneberg Sándor kijelenti, hogy Kozma felfogását nem tartja helyesnek. Itt az a megnyugtató, a mit dr. Dimitrievits Bránkó mond. Éppen ezért elvárta volna a tanácsnoktól, hogy már akkor nyilatkozott volna azonnal, a mikor a dolog legelőször került közgyűlésen szóba.

Dr. Drakulits Pál elejti indítványát és hozzájárul Kozma indítványához.

A főispán berekeszti a vitát és kijelenti, hogy a kedélyek megnyugtatója céljából ő is szívesen nézi, hogy úgy Dimitrievits nyilatkozata, mint a közigazgatási bizottság határozata felolvastassék.

Erre dr. Gyurisits György főjegyző felolvassa dr. Dimitrievits Bránkó nyilatkozatát, a mely így hangzik:

Dimitrievits Bránkó nyilatkozata.

Folyó évi október hó 6-án Latinovits tanácsnok irodai helyiségében Latinovits tanácsnok és Gallé aljegyző jelenlétében, beszélgetés közben a többi között ezeket mondtam: „tisztelen és becsülöm sőt csodálom az aradi vértanukat, mert ők hősek — Damjanichot is tisztelen, mert ő is hő volt, de azért mert az utolsó pillanatban vallását elhagyta, őt nem embernek tartom.“ Ezen megjegyzésemet minden politikai célzat nélkül

A „BÁCSKA“ tárcája.

Almodozunk . . .

— d' Annunzio. —

— Almodozunk kedvesem! — tavasz van,
Virág fakad szívünkben, újra, lám;
Átölelek, kezemben a lanttal, —
S mosolyogva sirunk néma dallamán.

S mig ragyognak az égnek csillagai
S ezüstös fényvel árának reád:
Oly jól esik lelkünknek hallani
Vágyó szívünknek reszkető dalát.

Visszhangra kelti, meglásd, hű dalom
A szívünk mélyen alvó szenvedélyt,
S ha elhal a dal síró lantomon:
Megcsókollak! — de ne kérdezd: miért? *

Arcképed előtt.

Csak nézem, nézem édes, kedves,
Mosolygó angyalképedet,
A mint csodás két szép szemével
Reám kacag, reám nevet.

Nem szól arról, mit szíved érez,
Ajkad egy szót se, csak mosolyg,
Miként erdő-, mezőre, rétre
Éjjel a méla hold szokott! . . .

. . . Ábrándos lelkem tehozzád száll,
Megölel, csókol, érezed?
Oly forró csókom, ölelésem,
A szívem, lelkem egy veled!

Szűllői Jenő.

NAPLÓTÖREDEK.

December.

Hazugság minden . . .
Hazugság az az örületes szerelem, melynek rabja vagyok most is, a mely széppé varázsolta előttem ezt a sivár, kinteljes világot, a mely világitó sugár volt sötét életemben. Hazugság szívemnek az a maró, kínos fájdalom, a mely nélkül ily szerelem nem létezik, — azok a keservesen átsírt szomorú éjszakák — cseppenként beadott, biztosan élő mérge — midőn vele látlak foglalkozni.

Hazugság, fájdalomba áztatott gyönyörűség az az álom, a hol napvirányos mezőkön, illattal terhes levegőtől elkábultva, egyedül veled bolyongva — virágot tépve lépten-nyomon — hittem, hogy a legboldogabb én vagyok, — mikor még rajongó szerelmem nem zavarták a kínzó, maró ketyélek.

Hazugság az a mosoly ajkamon, a melyet, téged látva, a büszkeség erőltet ajkamra — ez a boldogságot színlő fény sugar szememben, — hazugság az a szív- szakgató zokogás, a melylyel az éjszaka csendjét megzavarom, — ajkamnak minden mosolya, szememnek minden villanása; — hazugság az életem, hazugság a halálom, — mert élni fog életemben, megbáborított boldogtalan szelleme szerelmemnek, hogy téged körülölelve, fekete rémként álljon kísértő emléke köztetek, hogy megölelni ne tudjad őt soha . . . soha . . .

Ab, a te boldogságod kezdete az én tragédiámnak is.

Későn, nagyon későn, a boldogságom árán, ébredtem a valóra; feláldoztam mindent, mindent érted és nem kívántam csak egy szerető szavat, egy boldogító mosolyt cserébe. Midőn a menyország legédesebb üdvét hittem a magaménak: a te szerelmedet, akkor estem a poklok legmélyebb fenekére, hogy a csalódás éjszakája váltsa fel, a szerelemnek vakító napsugarát.

Engem is elvakított. Nem tudtam elhinni, hogy ha rám nézsz, ó rá gondolsz, ha megcsókolsz, ó áll előttem,

ha szerelemről beszélsz — neki mondd azt. Hittem neked szívem, lelkem egész erejével és nem gondoltam, hogy azok az árnyak, a miket az ember a vakító napsugarakban lát, testet is ölthetnek.

Fájdalom, úgy van. És a mig én itt az éjszaka csendjében, kinőtől szétmarcangolt szívvel, annak érzelmeit öntöm papírra, — addig te talán róla álmodsz, vagy vele beszélsz . . . tán kezét csókolod . . . ajkát . . .

Hah! az élő istenekre, ezt nem életem tul!
Ez a gondolat megfoszt józanságotól, nem vagyok ember, érző lény . . . hanem boszulló ördöge a csalódásnak, a ki mindenre képes . . .

Lerombolom boldogságod, elébed állok, — nézz a szemembe és merj másnak hitsetek esküdni, midőn nekem van ahhoz jogom; feldulom nyugalmatát, összetöröm boldogságodat és hitét, bizalmát annak a másiknak.

Megmondom, tőlem rabolta el szívedet, engem tett földönfutóvá, dobjon el magától téged, — tegyen koldussá, nyomorulttá, mint én vagyok, hogy egyenlők legyünk — mert erőszakkal fogom azt kivívni magamnak.

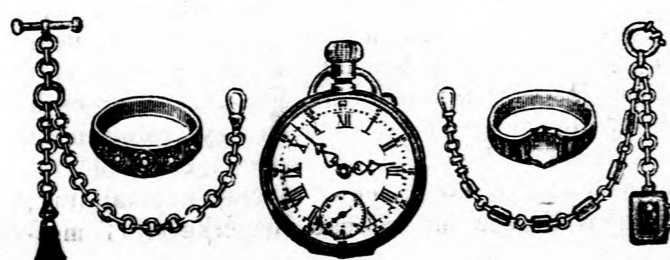
A furriák irtalmat nem ismerő boszújával foglak megsemmisíteni . . . és ah! mily gyönyörűség lesz az nekem, midőn kimondott átkomat foganatosítják az ördögök . . .

Nemesnek, jónak hittem magam, de azoknál csak fájó lemondást idéz a csalódás elő, — mig engem a kielégítetlen boszúvágy ural, mert nem tudok lemondani rólad — midőn már elkarhoztam érted, — lelkiismeretem boszulló furriája nem hagyná megtorlás nélkül szétvált, agyonkínzott életemet . . .

Ne féj! — csak kitérő hulláma ez fájdalomnak, mely pillanatra magával söpörte józanságomat.
Hiszen hazugság minden . . . a szerelmem . . . a csalódásom . . . az egész életem . . .

És te légy boldog, nagyon boldog vele!!

Edith.

Valódi ezüst és berndorf
éveszközök, china és valódi
ezüst dísz tárgyak;
ékszerek és órák nagy
választékban gyári áron
10-4 kaphatók:

Keszler Dezső
órák és ékszerésznél

ZOMBOR,
Kossuth (fő) utca.
Képes árjegyzékek
kivánatra ingyen.

vallási hévből és semmiesetre sem nemzetiségi ellenszenvből tettem, mert én Damjanichot, mint hóst magam is csodáltam és csodálom. Én senkit sérteni nem akartam, a magyar nemzet szent érzelmeit profanizálni nem volt szándékomban és az ily sértéseket magam is okatlan és neveletlen inzulturnak tekintem.

Damjanich vértanu ellen a fenti kifejezést pillanatnyi vallási felbuzdulásból ártatlanul használtam, mely erős kifejezés, hogy elrebbent ajkaimról őszintén sajnálom, hogy az nyilvánosságra jutott, mert arra nem volt szándékomban, hogy megbolygassa a ma példátlan egyetértést, mely városunkban a magyar és szerb lakosság közt fennáll. A mennyiben felbuzdulásomból sértés származott volna, a felett ünnepelesen sajnálatomat fejezem ki és kijelentem, hogy tölem ily célzat távol áll. Én nem nyilvánosan és nem a közönségnek tettem eme megjegyzésemet, hanem magánbeszélgetés közben kartársaim előtt. Ha hibáztam, hibámról elnézést kérek.

A zászlókérdésre nézve becsületszavamra kijelentem, hogy e tekintetben semmiféle nyilatkozatot nem tettem, mert igen jól tudom, hogy a zászló miért lett kitzéve. Kötelességtudó hivatalnok vagyok és kötelességet minden tekintetben és úgy a hazafiság tekintetében is teljesítem és teljesítenem.

A nyilatkozat után a közigazgatási bizottság következő határozatát olvasták fel:

A városi közigazgatási bizottság határozata.

Zombor szab. kir. város közigazgatási bizottsága Dimitrievits Bránkó dr. városi tanácsos ellen a jelen esetben a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatnak elrendelését mellőzi, de rosszaságát fejezi ki nevezett tanácsnoknak nyilatkozatai telet és a legkomolyabban figyelmezteti őt, hogy a jövőben ily irányú kijelentésektől a törvényes megtorló következmények terhe alatt a legszigorúbban tartózkodjék, mert, ha mindjárt a város polgármestere által megejtett vizsgálat adataiból annak ismerve látszanak is fenforogni, hogy dr. Dimitrievits Bránkó városi tanácsnok folyó évi október hó 6-án az aradi vértanúk 50-ik évfordulója alkalmából egyik tisztára hivatali helyiségében, nemkülönben a városbáza folyósóján Damjanich tábornokról, a nemzeti hősök egyikéről oly meg nem engedhető nyilatkozatokat tett, melyek teljes beigazolása esetén alkalmasak lettek volna arra, hogy a nemzeti kegyelet modortalan, sőt durva módon való megsértésének tényálladékát megállapítsák és a nemzeti közérzetet jogos felháborodásuk maguk után vonják s mert nevezett tanácsnoktól — ki nemcsak köztisztviselő, de egyúttal tanult és művelt egyén és magyar honpolgár — joggal elvárható és megkövetelhető ép az, hogy a nemzeti közérzetet soha, sem ténykedése sem nyilatkozata által, meg ne sértse, sőt a mennyiben ily nyilatkozat jelenlétében történnék, az ellen a legbátrabbabban állást foglaljon és így nevezett tanácsnoknak ebbeli cselekedete szigorúbb megtorlást érdemelne ugyan, mégis tekintettel arra, hogy nevezett tanácsnok vallomásaiban maga kinyilvánítja, miszerint Damjanich vértanura vonatkozó megjegyzését minden sértő szándék és politikai célzat nélkül csakis pillanatnyi felbuzdulásból, de semmiesetre sem nemzetiségi ellenszenvből tette, hogy nem volt szándékában a magyar nemzet szent érzelmeit profanizálni, hogy őszinte sajnálatát fejezi ki a felett, a mi történt és egyúttal becsületszavára kijelenti, hogy szavai a gyászlobogó kitűzésének kérdésével összefüggésben nem voltak, mindezekre való tekintettel s azon reményben, hogy ezen példán okulva a jövőben szenvedélye által magát elragadtatni nem fogja és hogy teljes igyekezettel kerülni fogja mindazt, mi által hasonló sajnálatos incidens előidézhető volna, mellőztetett a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálat és hozatott a fenti határozat.

Nem akartunk ezen annak idején nagy port felvert kinos ügyben véleményt mondani mindaddig, míg az eset az erre illetékes fórumok által nem tisztázott és el nem bíraltatik. Míg tisztába nem hozatik, hogy Dimitrievits Bránkó dícső vértanúnk felszázados évfordulója alkalmából minő módon és mily célzattal követett el sértést.

Örömfunkre szolgál a fenti nyilatkozat és határozatból látni, hogy a magyar nemzeti kegyelet nem oly módon és oly fokban és nem oly szándékkal sértett meg, a hogy azt, az eset megtörténte után, városunkban beszélték.

Örömmel konstataható az is, hogy városunk közönsége benső egyetértésben él és ha merülnek is fel néha kényesebb ügyek, mint a jelenlegi is, a város közönsége megtalálja a módot, minden izgalom és emóció nélkül, az ily ügyeket is egyértelmű komolysággal és megnyugtatólag elintézni.

A közigazgatási bizottság határozatát mindenben és teljesen helyeseljük mi is, mint ahogy egyhangu helyeslés kísérte a határozatot úgy a törvényhatósági bizottságban, valamint az egész városban.

Ezután a közgyűlés letárgyalta a tárgysorozat következő pontjait:

Miniszeri körrendelet.

A tárgysorozat második pontját a m. kir. belügy-miniszerium körrendelete képezte, a városi házipénztárban és gyámpénztárban elhelyezve levő magánkötvények, adóselevek évenkénti megvizsgálása tárgyában — Kiadatik a városi tanácsnak további eljárás végett.

Sevics Mitrofan levele.

Sevics Mitrofan bácsi gür. kel. szerb egyházmegyei püspök köszönő levele a legutóbbi püspöki látogatása alkalmával tanúsított ünnepélyes fogadtatásáért. — Tudomásul vétetik.

Virilizták névjegyzéke.

Az igazoló választmány jelentése, melylyel a legtöbb adót fizető bizottsági tagok névjegyzékét beterjeszti. — E szerint az első virilista dr. Krónics István, a második Fernbach Péter, a harmadik Koczkar Zsigmond, az utolsó pedig Jankovits Dávid. Különben kiadatik a tanácsnak kinyomatás és szétosztás végett.

Bizottsági tagok választása.

Az évközben elhalálozott vagy leköszönt bizottsági tagok helyének betöltése iránti intézkedés. — A választás néb. Lang Flórián helyének betöltésére elrendeltetik és a választás ideje december hó 16-án állapítottatik meg. Választási elnökké Zsuljevits Ernőt, alelnökké pedig Henneberg Sándort választotta meg a közgyűlés.

Közigazgatási bizottsági tagok választása.

A folyó év végével kilépő 4 közigazgatási bizottsági tag helyébe új tagok választása. — A főispán elrendeli a titkos szavazást és a szavazatszedő küldöttség elnökévé Fejér Gyula apátlébanost, tagjává pedig Heindlhofer Róbert és Poppovics Zsárkó bizottsági tagokat nevezi ki. A választás eredménye szerint a közigazgatási bizottság új tagjai:

Dr. Alföldy Árpád, Bittermann Nándor, dr. Drakulits Pál, Koczkar Zsigmond és Széchényi József lettek.

Igazoló választmány.

Az igazoló választmány megalakítása. — Az igazoló választmányt a közgyűlés és a főispán a következőkben alakították össze:

Elnök: Koczkar Zsigmond. Jegyző: Gyurisits György főjegyző. Tagok: Falcione Gusztáv, Heindlhofer Róbert, Drakulits Pál dr., Thurszky Zsigmond dr., Zakó István dr., Bittermann Nándor, Fejér Gyula, Tarczay Mór.

Számonekéréségi tagok.

A számonekéréségi két tagjának megválasztása. — Széchényi és dr. Vuics választottak meg.

Törvényháza ösági átiratok.

Szolnok-Doboka vármegye közönségének átirata a képviselőházba csakis a kerülettel szorosabb viszonyban levő képviselők kiküldése tárgyában hozott határozatával hasonló szellemű határozat meghozatala iránt. — Tudomásul vétetik.

Hont vármegye közönségének átirata a pálinkaivás korlátozása tárgyában a képviselőházhoz intézett feliratuk pártolása iránt. — Tudomásul vétetik.

Kis-Küküllő vármegye közönségének átirata a közúti építkezésekhez szükséges anyagok szállítási díjtételeinek mérséklése tárgyában a kereskedelmi miniszteriumhoz intézett feliratuk pártolása iránt. — Hasonló szellemű felirat intéztetik.

Hont vármegye közönségének megkeresése a közegészségügy államosítása tárgyában a képviselőházhoz intézett feliratuk pártolása iránt. — Tudomásul vétetik.

Kövezetvám és helypénzszedési jog bérlete.

Neuerer, Keppich és Brankovits karánsebesi cég ajánlata a kövezetvám és helypénzszedési jog bérbevétele tárgyában. Három évre évenként 25,000 forintot ajánlanak. A legutolsó négy évi átlag szerint évi 23,563 frt, a legutolsó 3 évi átlag szerint évi 24,850 forint, 1899. évben 26,228 forint haszná volt ezekből a jogokból a városnak. A pénzügyi és gazd. bizottság elfogadására ajánlja a cég ajánlatát, az állandó választmány pedig nem. — A közgyűlés az állandó választmány javaslatát fogadta el.

Szabályrendelet módosítás.

Az italmérsési pótdadó szedésére vonatkozó szabályrendelet módosítása. — Módosítottatik.

Tartozás leírás.

Beer Grün Franciskának a Falcione-féle alapítványnál fennálló 112 forint 50 krajcárni tartozásának leírása hozatala.

Dr. Drakulits Pál felvilágosítást kér az ügy állásáról Lang Gyula tanácsnok megadja a kért felvilágosítást. Az adósság bolt bérből származik. Az ügyész foglalt, de a lefoglalt ingók iránt igényperit indítottak, a melyet a város elvesztett.

Főispán megjegyzi, hogy az iratok úgy is felmennek a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz és így a jogszerelem ki van zárva.

Paul Kalmán, dr. Drakulits Pál, a főispán, dr. Krónits István, dr. Thurszky Zsigmond ismételt felszólalásai után az iratok visszaadotnak az ügyésznek pótlás végett.

Bizottsági jelentések.

A gazdasági és pénzügyi bizottság javaslata Lugserszky Miklós terhére előírt 81 frt 50 kr pénztári hiány törlése iránt. — Töröltetik.

Gazdasági és pénzügyi bizottság javaslata a városi és árvtári pénzkészleteknek az 1900. évben leendő elhelyezésére pénzügyi intézetek kijelölése tárgyában. — Az eddigi gyakorlat fogadtatik el.

Gazdasági és pénzügyi bizottság javaslata az irnokul alkalmazott Schubert Ignác hivataliszolgának jutalomban részesítése iránt. — Munkakörén kívül teljesített szolgálataiért 80 frt szavaztatik meg.

Költségeloirányzat.

A róm. kath. népiskolák 1900. évi költségeloirányzata. — Tudomásul vétetik.

Számadás.

A házi letéti pénztár 1897. évi számadása. — A felmentvény megadtatik.

Kérvények.

Dr. Mayer Nándor kérvénye városi maradványföld eladása iránt. (1. szavazás.) — Minthogy nincs elég bizottsági tag jelen, a szavazás a jövő rendes közgyűlésre marad.

Moits Sándor fődadonyilvántartó kérvénye fizetési előleg iránt. — 200 frt adatik.

Pestalits József negyedmester kérvénye fizetési előleg iránt. — 100 frt adatik.

Oklevél meghirdetés.

Dr. Wollheimer Gerzon orvostudori oklevelének meghirdetése. — Meghirdettetik.

Pályázat a polgármesteri állásra.

Az üresedésben levő polgármesteri állásra a pályázat kiírása. — Kiiratik.

Póttárgysorozat.

Szabadka sz. kir. város közönségének átirata az 1849. évi március hó 5-ével Kaponyánál elesett hősök emlékére emelt emlékszóbor leleplezésénél a város közönségének képviselteszere iránt s a városi tanácsnak ez irányban tett intézkedései utólagos jóváhagyása. — Jóváhagyatik.

Pénztárvizsgálat.

A pénztár megvizsgálására Falcione Gusztáv elnöklete alatt dr. Zakó István és dr. Grünner Samu küldetnek ki.

Jegyzőkönyvi hitelesítés.

Ezzel a tárgysorozat letárgyaltatva, a közgyűlés a folyó hó 7-én d. u. 5 órakor megejtendő jegyzőkönyvi hitelesítésre dr. Alföldy Árpád, Bittermann Nándor, Vukicsévits Péter és dr. Krónits István küldetnek ki.

Hősök emléke.

— A kaponyai emlék felavatása. —

Szabadkának nemzeti ünnepe volt vasárnap, a kaponyai dícső hősök emlékszóborát leplezték le. Az egész város ünnepe, nemzeti lobogók függtek minden házon, az ablakokat drapériákkal díszítették. Résztvett az ünnepeken mindenki, hogy kegyeletét és háláját lerőjja azon hősök iránt, kik Szabadka megmentéséért estek el Kaponya pusztánál 1849 március 5-én, kik oly hősiessen érték vissza a Szabadkát elpusztítani akaró szerbeket. A dícső honvedek vezére Gaal László alezredes volt, ki szoronysegezve rohant hős hadával a szerbek ellen, mely csatában úgy ő, mint az olasz születésű Pagagini Jozsef tízszázados sok más hős honvéddal együtt elesett.

E hős honvédek emlékére állította Szabadka szab. kir. város azt a gyönyörű emlékoszlopot, mely a késő utódok előtt is hirdetni fogja az ünfeláldozó hazaszereget.

A város már hetek óta készült e nagy ünnepségre és meghívta a vármegye összes községeit, 48-as honvédeit, kik Lehoczky István őrnagy vezénylete alatt jelentek meg a kaponyai csatában bordított zászlóval.

Ott voltak: Széchényi József Zombor város képviselője, a ki mint „fekete pipkás” maga is részt vett a kaponyai ütközésben. Az ütközés elő bösei közül megjelentek Lieszkovszky István őrnagy, Kaich József nemes-militári jegyző, Melkay György takarékpénztári igazgató. Ott voltak továbbá Latinovits Géza, Pinkovits József, Bezeredy István, Vermes Béla, Vojnits Sándor képviselők, Zombor város képviselőjében Latinovits Szaniszló városi tanácsos, Baja, Újvidék, Zenta küldöttségei, ezer és ezer ember, az összes testületek, egyesületek, a tanuló ifjuság saját zászlójuk alatt.

A fényes ünnepélyt Schmausz Endre főispán nyitotta meg a „Pest” szálló dísztermében lendületes beszéddel, azután a templomban „Tedeum”-ot tartottak, a honnan a mise végeztével a „Nemzeti kaszinó” előtti oktagonhoz vonultak, hol az emlékoszlop áll. Mamuzsics prépost megáldotta az emlékszóborot. Az ünnepi szónoklatot dr. Békeffy Antal tartotta meg hazafiaságtól áthatott hangon.

Ezután dr. Csillag Károly szavalt el saját ez alkalomra írt ódáját. Majd id. Frankl István ny. főispán igazgató a 48-as időkől mondott remiszenciákat és a közönség a szabadkai dalegyesület énekelt Hymnus hangjai mellett oszlott szét. A kiváncsiak nagy tömege lepte el az emlékszóborot és gyönyörködött a talpalaton nyugvó szebbnél-szebb koszorúkban.

Bács Bodrogh vármegye és Zombor város is koszorút helyeztek el a következő felirással: A kaponyai hősök emlékének: Bács Bodrogh vármegye. A hazaszereget hőseink bajnokainak: Zombor város közönsége.

Délben a „Nemzeti kaszinóban” bankett volt.

Délután 3 órakor vonult ki sok száz ember a csata színhelyére. Ott Mamuzsics Mátyás plébános a fehér márványból faragott kis obeliszket, melyen a következő felirat olvasható:

E TÉRSÉGEN

1849. MÁRCIUS 5-KÉN

GYŐZELMES ÜTKÖZET VIVATOTT

A SZABADSÁGÉRT ÉS SZABADKÁÉRT!

rövid beszéd után megáldotta. Majd pedig Lieszkovszky őrnagy megmutatta azt a helyet, a hol a szerbeket megtamadták hőseink, megmutatta azt a helyet, a hol ő az ifjú tizedes harcolt, a hol a káplárból egyszerre hadnagy lett. Az öreg honvéd szemében ragyogtak a könnyek, a mikor a plébános karjain haladva bejárta a szent helyet, a hol oly dícső harcot vívott társaival Szabadka város megmentésére.

Este a kaszinó társas estebet rendezett, a melyen óriási számú közönség vett részt.

A peccenyénél elsőnek Schmausz Endre főispán szólalt fel s rendkívül sikerült szónoklatban öfelségére a legalkotmányosabb magyar királyra emelte poharát. A szónoklatot a jelenvoltak állva hallgatták végig. Utána Farkas Zsigmond a kaszinó buzgó elnöke gyönyörű ékeszlással előadott beszédében a hazafias bunyevác népet elterte, dr. Lipozenics Lázár a nagy idők jelenlevő nagy tanuit, Gyelmis Gerő a szomszéd köztársaságok képviselőit, Vermes Béla Mamuzsics Lázár polgármestert, dr. Mikló Izidor Schmausz Endre főispánt s a szoborbizottság tagjait, Percics Mihály Zomborcsévics Ferencet, dr. Santha György a hölgyeket, Meskó László bajai tanácsos Szabadka város közönségét, Széchényi József orsz. képviselő a hölgyeket, Latinovics Szaniszló tanácsnok Szabadka város közönségét s végül Schmausz Endre főispán idb. Frankl Istvánt és Vali Gyula mérnököt éltették.

A kaponyai ünnepségek este a „Hadak útja” előadásával nyertek befejezést. A színház teljesen megtelt közönséggel. A színelőadást megelőzte Csiky Lászlónak szavaltata, aki Csillag Károlynak aznap elszavalt ódáját adta elő.

Színészet.

Beköszöntött az operett-szezon. Hódít a lenge muzsa. A színházi horizonton régi, számtalanszor leénekel operett-muzsika kísért. A repertoár már-már szintelen s premiernek hire-banva sincs. Három este három operettet dirigált le a karnagy. A japáni teabáz könnyűvérű gésa-leányai tres ház előtt lejtették hétfőn fanatikus gésa-táncaikat. Kedden Baranyai Ferenc, a temesvári színház tenoristája felléptével Strauss dallamos operettje, a **Bőregér** került színpadra. Az előadás, bár egyes jelenetek vontatottak voltak, csinosan perdtült le. Palfy Nina Rozalinda szerepében pompásan festett. Teljesen a hangjánál volt s nagy könnyedséggel és megkapó kedvességgel énekelte és játszott. Adele szerepét Gy. Lónyai Piroksa játszotta meg sok kedvességgel és természetességgel, de kevés hanggal. Orlovszki hercegnék sem a szerepét, sem a bugyogóját nem töltötte be Dulics Mariska. Ehhez a szerephez énekesnő kell s bármennyire becsüljük is a Dulics Mariska természetes játékát, könnyed eleganciáját, temperamentumának frissességét, nem akceptálhatjuk őt operettekben. Orlovszkija gyenge volt és szintelen. Hangját teljesen elnyomta a zenekar és a kar. Székely Renée az Ida szerepében úgy festett, mint egy drámai anyós. Hogy azonban a vendégszereplő tenoristáról sem felejtkezünk meg, ezennel konstataljuk, hogy Baranyai Ferenc ur valóban megérkezett Temes-

várról és Alfréd énekemester szerepében szerencsésen fel is lépett. A tenorista ur kellemes megjelenést énekes, sőt a mi tenoristáknál szinte hibetelentül hangzik, játéka is akceptálható. A tenorja bár nem csengő, nem éres, de kellemes és magas. Könnyen és biztosan énekel s a felső c k kivágásánál nem áll lábujjhegyre, mint sok tenorista s nem a szemöldöji felhúzásával jelképezi, hogy valamit még ugyan ki kellene vágni, de ez a valami már igen — magas. A ház előkézenyen fogadta a rokonszenves énekest és bizonyára gyakran meg is tapsolta volna, ha Baranyainak szerepe is lett volna. Mert egy-két scéuában volt összesen a színen. Deák Péter a Frank főhőzigazgató szerepét ügyesen játszotta végig. Semmiesetre sem mondhatnók azonban, hogy az igazgató urnak ez volna a legjobb szerepe. Gyárfás és Vadász a két jogtudort jellegzetes kreaturában mutatták be. Külön kell még megemlítenünk Palfy Nina II-ik felvonásbeli betétjét, melylyel óriási tapsvihart provokált. Kovács Endre Kesergő leány című műdalát énekelte el az ő precíz énekudásával. Volt még a II-ik felvonásban egy tanebetét, mit Beczkóné és Mihályi adtak elő igen ügyesen. A karok, különösen a női karok igen bágyadtak voltak. Oh azok a karok!

A kornevillei harangok. És hirdette a színlap minden igazságnak, hogy Planquette nagy hírű operettje Palfy Nina és Baranyai Ferenc fellelével fog színré kerülni szerdán, a zombori rivaldában. Okosan van. Gondoltuk imig. Ez kell a magyarnak, operett, görögütz és kornevillei csemetyű. És szinte zsúfolásig megtelt a ház. A hangulat is kitünő volt. A publikum el volt szána, hogy ma tapsol, tapsol még — Ernye Emilnek is. És a publikum még sem tapsolt, a publikum zúgolódva hagyta el a színházat, a publikum, hogy ózintek legyünk, megbotránkozott a szerdai előadás fogvatekosságain. Mintha sohasem adtak volna még ezt az operettet, annyi habozással, annyi tapogatózással és félszeggel camogott. Palfy Nina és Baranyai, a vendég szereplő tenorista váltak még ki valahogy az ensemblesből. Palfy Ninának a ruhája és a c-je egyaránt merész kivágású volt. Az ő kedélye, az ő ötletes, bohókás Szepolettje felejtette még úgy a hogy azt a sok gyarlóságot, tudatlanságot és fonákiságot, mit a személyzettől látnunk. Gyárfás Ödön bágyadt és kedvetlen volt. Henry mári nagy keringőjét midőn elénekelte, egy maliciózus színházi habító megjegyezte, hogy Gyárfás sokkal könnyebben vág ki három ászot, mint — egyet. Baranyai bár eleinte igen csinosan és kellemesen énekelte Greniszót, az egész személyzetén előmlő kedvetlenség később őt is lebágyolta; és az ő igyekezete a személyzet nembánomságával szemben ugys hiabavaló lett volna. Deák Péter Gáspár apója egyszerű experimentálásnál nem volt egyéb. Bár egyes jelenetekben, különösen a II-ik felvonás drámai tablójában figyelemre méltó és természetesen volt az alakítása, ott, a hol énekelni kellett, példátlanul rossz volt és hamisabb volt, mint a legbármisabb primadonna. Gy. Lónyai Piroksa csinos és kedves Zsermanjét szíves örömmel említették fel Hanem azt is meg kell hogy örökössük, hogy Sandori kórta ur imigy jelentette be a bajó érkezését: „A folyosón látom közeledni a bajó vitorlát.” Hogy a rendező csipé meg a Sandori kórta ur fileit, de beletenyereft. A karok fejelemzetlenül lármáztak. Ligethy karnagy már nemcsak dirigált, de valóssággal énekelte is, csak hogy fejelemzeze valahogy a cngot, de törekvése az általános fejtelenség és tudatlanság miatt kudarcot vallott. Meg igen sok epületes és tanulságos megjegyzéseket lehetett volna fűzni a Kornevillei harangokhoz, de zárom recenziónat s végül a bozzám intézett kérdésekre feleletül, felebaráti kötelességem kijeleuteni, hogy a „Bacska” előző számában a „A kulisszak mögött” című tarcát nem én irtam.

Gonda József.

Ujdonságok.

Személyi hír. Özv. bajsai Vojnits Lukácsné Szemző Jozefa, baró Vojnits István főispán edes anyja, fia látogatására a tegnapi délutáni vonattal városunkba érkezett.

Vasuti hozzájárulás. A halas-rygyicai esetleg kisszállás-rygyicai keskeny vágányu helyierdekü vasutra — mely vasut Rygyica, Katymár, Bacs-Madaras, Bacs-Almás, Mélykut, Kisszállás és esetleg Jankovác községeket fogja érinteni — Latinovits Albin nagybirtokos 2000 frt, ifj. gróf Batthyány László 1000 frt, Latinovits Pál orsz. képviselő 1000 frt, Latinovits Géza orsz. képviselő 1000 frt készpénzbeli hozzájárulást és ezen felül a vasut által birtokaikból elfoglalandó területeknek ingyen átengedését ajánlották fel. Ezen kiváló áldozatkészség, a mely a közzóra irányuló célt van hivatva előmozdítani, vármegyeszerte általános elismerésben részesült.

Eljegyzés. Sebretter Mici kisasszonyt, Sebretter Ferdinánd osztrák északi vasuti főmérnök és neje sz. Thurszky Mariska leányát, özv. Thurszky Antalé unokáját, aki városunkban is hosszabb időt töltött és társas köreink bizonynyal még emlékeznek kedves és megnyerő alakjára, — eljegyezte Bacsban Lehner Oszkár, az osztrák északkéleti vasut mérnök tisztviselője.

Schweidel emléke. Városunk polgársága körében hazafias mozgalom indult meg. A mozgalomnak célja: Schweidel József 1848—49. hós tábornokunk, aradi vértanu, Zombor város szülötte dicsőséges emlékére városunkban egy obeliszk emelése. A kegyeletes, hazafias mozgalmat örömmel üdvözöltük. Az emlékbizottság a napokban megalakul és adakozásra fogja a közönséget felhívni. A felhívást legközelebb közölni fogjuk és ezennel kijelentjük, hogy az emlékre szánt adományokat mi is elfogadjuk és lapunkban esetről-esetre nyújtázzuk. A begyűlt adományok a zombori takarékpénztárban fognak elhelyeztetni, ahol e nemes célra szánt összegek már is kezeltetnek.

A kalocsai éresek születése napja. Császká György kalocsai éresek tegnapelőtt ülte meg születése napjának 73-ik évfordulóját friss, jó egészségben. Ez alkalommal az érdemes főpapot valóssággal elhalmozták gratulációkkal. Legelőször üdvözölte Vaszary Kolos hercegprimás. Ezenkívül a főpápnak a miniszterek, képviselők és a közélet szereplői közül számosan fejezték ki szerencsevánataikat személyesen, levél és távirat útján.

Uj tanító. Az ó-becsei szállási iskolánál Perits István nyugdíjaztatása folytán megfresodott tanító állásra Popov Lázó moldovai tanító választott meg.

Nagy idők tanuja. Igen magas kort ért, hosszú ideig vezető férfi volt O-Kanisznak Kosztyik János, kiérdemült gyógyszerész. Hát most már ő is beszámolt. E hó 5-én esti 6 órakor jobblétre szenderült 93 éves korában. Ismételve állott a község élen különböző címek alatt. Főszereplése a Bach-korszakban volt. 50 évig vezette a kaszinó ügyeit, mint annak elnöke. Hosszu ideig volt az országos gyógyszerész-egyesület elnöke.

Háziestély. A kaszinó-egyleti dalárda hétfőn, e hó 4-én tartotta rendes havi háziestélyét. Pompásan sikertült házimulatság volt ez. A dalárda tagjai valamennyien, a kaszinó tagjai közül vendégképen számosan vettek részt. A mulatságon a legkedélyesebb és legvigabb hangulat uralkodott, aminek fejlesztéséről a dalárda zene-kara is gondoskodott, előadván több klasszikus zeneművet. Az ezáltal szerzett nem mindennapi művelzetet Falcione Blanka kisasszony szöloőneke tetézte be, gyönyörű mezzó-szoprán hangja és művészi éneke elragadta hallgatóit s alig győzte a tetézés zajával követelt újrázásokat. Különösen a Gésák operettből előadott „A kis aranyhal a víz alatt” kezdetű éneke tetszett. Fölolvasás is volt. Dömötör Aladár jogszigorló olvasta fel Türr Antal (Del Toró) vármegyei központi főszámvevő, ismert nevű író, lapunk munkatársa „Kik voltak az első dalárdisták?” című kitünő humorral megirt novelláját. Ezután táncra perdült a fiatalok s járták a ropogóst hajnali 3 óráig. A legközelebbi háziestély újév után hétfőn lesz.

Közégi tisztujítás Kernyaján. Kernyajáról írja tudósítunk: Kernyaja községekben f. hó 5-én volt a közégi tisztujítás Tarczay Dezső járási főszolgabíró elnökölete alatt. Megválasztottak közfelkiáltással, bíróvá Valtér Mihály, másodbíróvá: Schachter Adam, esküdtékké: Burger Andras, Hambalek Adam, Keller József, Söckl Vendel, közégi pénztárosá: Tuffner József, adószedővé: Geisier Miklós, közgyám: Matuska Jakab. A választás eredményének kihirdetése után Tarczay Dezső főszolgabíró a volt közégi előjáróknak, különösen Gärtner Mihály volt bírónak működését méltatta és elismerését fejezte ki és az új előjárókat hasouló munkásságra buzdította. A választás példás rendben folyt le és a községben általános melegegedést keltett.

Papválasztás. A sztanicsei gör. kel egyház-község november hó 30-án ejtette meg a papválasztást Jovánovics Mladen ó-szivaci gör. kel. esperes-plébános, mint bacségyházmegyei gör. kel. szentszéki megbízott elnökölete alatt. Az öt kandidált közül az egyházközség egyhangulag Zurkovic Milan, mostani rumai hittanárt választotta meg. A megválasztottban egy művelt, hazafias papot nyert az egyházmegye és Sztanicsei községe.

Esküvő. Kiss Ábel földbirtokos folyó hó 2-án, szombaton esküdött örök hűséget özv. Németh Mátyásné szül. Jandek Eleonora urasszonynak Szabadkán.

Felolvasó estely. A bajai kereskedő ifjak egylete folyó évi december hó 9-én, szombaton este 8 órakor a „Központi szálló” dísztermében részben beteg-ségelyző penztára, részben könyvtára javára táncvigalommal egybekötött zarkörű felolvasó estelyt rendez, amelyen Lengyel Manó felolvasást tart „Képek a régi Budapestből” címen.

Gyaszhir. Csipilits János ó-becsei g. kel. tanító mult penteken 48 éves korában elhunyt. A megboldogott tanító igazi mintaképe volt a törekvő, munkás tanítónak. Haláláról ugy családja, valamint a szerb tanítói kar is gyászjelentést adott ki. Temetése december hó 3-án nagy részvét mellett ment végbe. Áldás emlékére!

Hadmentességi díjkötelesek. Zombor sz. kir. város tanácsatol vettük a következő hirdetményt: Zombor szab. kir. város tanácsa részéről ezennel újból figyelemzetnek mindazon hadmentességi díjkötelesek, kik a folyó évi 15112. kig. 1899. szám alatt közzétett hirdetményben foglalt felhívás dacára a hadmentességi díj könyvecskéiket még mostanáig sem mutatták be a város adóügy-osztályánál, azokat a könyvecskéket most már 8 nap alatt, vagyis folyó évi december hó 7-étől kezdve december hó 14-éig bezárólag a város adóügyi osztályánál annyival inkább mutassák be, minthogy igazolatlan mulasztás esetében az 1883. évi 44. t. c. 36. §-ban foglalt rendelkezés alapján 1—5 frt-ig terjedhető pénzbírságban a m. kir. pénzügyigazgatóság által fognak elmarasztaltatni.

A hajózás beszüntetése. A Magyar folyam-és tengerhajózási részvenytársaság igazgatósága közhírré teszi, hogy a rendes személyhajó járatokat Vukovár és Ujvidék, valamint Zimony és Orsova, illetve Turn-Severin és Galac között — a mennyiben arra az időjárás korábban nem kényszeríti — a következő módon szünteti meg: I. Vukovár és Ujvidék között az utolsó le-és felmenet folyó évi december hó 10-én lesz, mely napon ezen vonal összes forgalma megszűnik. II. Zimony és Orsova között az utolsó felmenet folyó évi december hó 12-én, az utolsó lemenet pedig december 13-án lesz. III. Turn-Severin és Galac között az utolsó gőzös folyó évi december hó 10-én indul Turn-Severinből feléle, Galacról pedig folyó évi december 13-án felfelé.

Bucsu Rác-Militicsen. Rác-Militicsen gör. kel. polgársága f. évi november hó 3-án tünnepélyes és fényes bucsut tartott. Reggel fél 10 órakor tünnepélyes istentisztelet volt, melyen Bacslits Mikos esperes celebrált. Mese után a szerb községekbeliek kérelmére Vujits (Bránkó) Sándor, dr. Vujits Janos zombori ügyvéd fia, magas lendületű, megható és hazafias szerb beszédet mondott. Beszéde nagy lelkesedést szült, olykor pereckig hallgatnia kellett, mert a zúgó szívió és éljenzés nem engedte, hogy szóhoz juthasson. Delben 1 órakor Gragyanszky István, a hitközség érdemes elnökökét vendég-szerető házában ebéd volt, melyen számos szép felköszöntő hangzott el. Gragyanszky kérelmére elsőnek Lallosevits György szölolet meleg óhajással, hogy Sevits Mitrofan báci gör. kel. püspök működése áldásos és termékeny legyen a szerb egyházra és a hazára. Sevits püspököt erre stürgönyileg üdvözölték a jelen voltak. Utána Vujits Sándor báró Vojnits István főispánt és Szemző Karoly kerületi főszolgabírótt éllette. A felköszöntő nagy lelkesedést keltett. Utornik megyei tisztviselő a hitközségre és annak elnökére, Gragyanszky István vendégeire és Vujits Sándorra, Vujits Sándor magyarul a jelen volt magyar és német ajku polgárookra üritette poharát. Az tünnepélyen megjelentek a nem gör. kel. polgárok is, az egész falu tünnepelt. A mozsarak zúgtak, a fiatalok a délutáni órákban táncolt, az öregebbek bor mellett kedélyesen mulattak. K.

Paholybérlet. Színházunkban a 18. sz. paholy-páros bérléte kiadó.

Hirtelen halál. Loboda Pál gombosi lakos a napokban Szabadkán járt. Úgyes-bajos dolgait elvégezve, betért a Merkovits-féle vendéglőbe és ott egy-két pohár bort ivott. Hazafelé indulva, mikor az ajtóhoz ért, ott összeesett és pár perc múlva meghalt. Az orvosrendőri vizsgálat a halál okául szívzselhűdést állapított meg.

Országos Eötvös bizottság. Az országos Eötvös bizottság, amely azt a nemes célt tűzte maga elé, hogy a Tanítók háza javára diszkriadást rendez báró Eötvös József összes munkáiból, serényen dolgozik már azon, hogy a mozgalmat országossá tegye. Néhány nap múlva szétküldi az előfizetési felhívást, illetve az aláírásívet a művelt Magyarország minden faktorához, hogy kiki a maga körében híveket szerezzen a szép és hazafias eszmének. A bizottság, melynek élén Wallacis Gyula közoktatástügyi miniszter, Jókai Mór és Beöthy Zsolt állanak, megalakulása óta stürrin kapja az ország minden részéből az érdeklődő leveleket, ami azt bizonyítja, hogy általános visszhangra talált a mozgalom áldásos intenciója. Hiszünk is, hogy egyesületeink és intézeteink — nem is szólva a tehetősek osztályáról, a mely meg fogja ragadni az alkalmat, hogy a kulturának és az irodalomnak együttes szolgálatot tegyen — lelkes társai lesznek a propagandában az országos Eötvös bizottságnak, amely a munka kiadásával a magyar tanítók és tanárok sorsán óhajit lendíteni. Minden érdeklődő, aki előfizetési ivre reflektál és ilyet véletlenségéből nem kapott, forduljon ezért az országos Eötvös bizottság irodájához Budapest, Szentkirályi-utca 47. sz., mely kész örömmel teljesíti kívánságát.

Halalozás. Lithvay Mátyás nemes-militicsi földbirtokos folyó hó 7-én életének 79-ik évében elhunyt. Béke poraira.

Örült az erdőben. Érdekes leletre akadt a palicsi rendőrség. Gulaszi Pál 60 éves szegedi illetőségű hajókormányos, Szegeden volt alkalmazva egyik hajón. Az öreg kormányos egy szép napon eltűnt a hajóról és elbarangolt a nagyvilágba. Bolyongott össze-vissza, míg végre a palicsi erdőben megállapodott. A rendőrség itt találta meg a kormányost, ki tévelygő tekintettel össze-fttgéstelen mondatokat beszélve a közeledőkhez. A rendőrség látta, hogy egy elmezavarttal van dolga, kocóra ültették az öreget és bevitték Szabadkára, ahol dr. Szilasi Mór orvos konstataálta rajta az elmezavart és a mentőkkel a kórházba vitette. A szerencsétlen kormányos a kórház megfigyelő osztályában van.

Szöknek a leányok. Azt írja szabylai levelezőnk, hogy ott egypár hét óta feltünően sok az „uszkocsizás”. Nincs az a vasárnap, hogy néhány leányt el ne szöktessenek a tűzes legények. Sőt néha a hét-köznapok sem akadályai a szökésnek. A legtöbb szöktetés nem is került a hatóság tudomására, mert előzetes összebeszélés eredményei. Vagy ha panaszt tesznek is utólagosan, az csak formaszertű, hogy minél jobban siettessek az esküvőt. Ugy látszik, a lányok mamák eszelték ki ezt a módját a gyors házításnak.

Gabona-uzsora. A szabadkai kir. törvényszék mult hó 27-én két, gabona-uzsorával valódt kereskedő felett mondott ítéletet. A magánpanaszos Gajdos Péter parasztagzda, aki a vidék szocialista mozgalmaiban is részt vett. A vádlottak Kronstein Adolf és Beck Miksa. A törvényszék Crainicean elnököléssel Strelicky és Szerdahelyi bírákból állott. A vádat Kerekes János altgyéssz, a védelmet Ladányi Gyula dr. budapesti és Békéffy Gyula dr. szabadkai ügyvédek képviselték. A bíróság az ügyész vádindítványa dacára felmentette a vádlottakat, minthogy — s ezt konstataálta az ítéleti indokolás is — a tárgyalás során teljes beigazolást nyert, hogy a panaszossal kötött ügylet valósságos adásvétel volt, hogy ama vidéken az elővételi ügylet emberemlékezet óta szokásos s maga a panaszos is kötött évek óta ily ügyleteket. Kiderült továbbá, hogy a panaszos nem volt szorult helyzetben s ami legfontosabb, bebizonyították a védők a hatósági bizonyítványok egész sorával, hogy ugy az elővétel, mint ószszel a storno teljesen megfelelt az ügylet kötése, illetve lebonyolítása idején megforgott árának. A panaszos megnyugodott az ítéletben, de az ügyész felebbezett.

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó:

BITTERMANN ANDOR.

HIRDETÉSEK.

11513. sz.

tkvi 1899.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Virág Ignác végrehajtónak Keiner Gergely és neje végrehajtást szvenzők elleni 200 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő, Sztaniciscon fekvő, a sztaniciszi 2037. számú betétben Keiner Gergely és Brandekker szül. Postpisl Éva tulajdonánál begyezett A. I. 1., 3—12. sorszámig foglalt jószágtestből Keiner Gergelyt felerészhen megillető jutalékára 978 frtban ezennel megállapított ki-kialtási árban az árverést elrendelte, és hogy a fen-nebb megjelölt ingatlan az 1899. évi december hó 27-ik napján délelőtt 10 órakor Sztanicis községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. törvénycikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgálatni.

Kelt Zomborban, 1899. évi október hó 31-én.

A zombori kir. tvszék mint telekkönyvi hatóság,

Radányi Péter,
kir. tvszéki bíró.

Föld eladás.

Zomborban, a nemes-militicsi uton lévő (Czedler János ur majorjával szemben)

5 lánca föld

szabad kézből jutányos áron eladó. Bővebbet a tulajdonos

Brkity Gávrá,

Zombor, nemes-militicsi ut 265.

Pályázati hirdetmény.

Bajmok községében újonnan rendszeresített kisdé-
ónói állásra pályázat hirdetik; felhívják pályázni
óhajtok, hogy kellően felszerelt kérvényüket alulírottánál
1899. évi december hó 18-ig nyújtsák be, mert
később érkező kérvények figyelembe vételét nem fogadják.

Az óvónó fizetése a közpénztárból előleges havi
részletekben oszt. ért. 300 frt, két szoba, konyha, kamra,
pince élvezete szabad fűtéssel.

Bajmok, 1899. évi november hó 26-án.

Budánovits Árpád,
felfüg. bizott. elnöke.

3-3

4115. szám.
kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Topolya községben lekötésénél folytán meg-
írult, évi 250 frt javadalmazással egybekötött 5-ik számú
gyalogrendőri állásra ezennel pályázat nyitattik; felbi-
vatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtok, hogy a
keresztlevél, katonaiskolázó, orvosi bizonylat és er-
kölosi magaviseletet igazoló községi bizonyítvánnyal
felszerelt sajátkezűleg irt kérvényüket **1899. évi de-
cember hó 15-ig** az eljáráshoz annál is inkább
adják be, mert a később érkező kérvények figyelembe
vételt nem fogadják.

Megjegyzetjük, hogy a megválasztandó egyén ru-
házatát sajátjából tartozik fedezni; kiszolgált altisztek-
nek előny biztosítottak.

B-Topolya, 1899. évi november hó 30-án.

2-1

Elüljáróság.

2108. szám.
1899

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c.
102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a
zombori tek. kir. járásbíró 1899. évi V. 2203. számú
végzése következtében dr. Mayer Nándor zombori ügy-
véd által képviselt özv. Bosnyák Sándorné és társa
zombori lakos javára Bodonyi János és neje zombori
lakosok ellen 1350 frt és járulékaik erejéig foganatosít-
ott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 502 frtra
becsült butorneműk és 3 ló, 2 kocsi álló ingóságok
nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbíró 1899.
V. 2203/3. számú végzése folytán 1350 forint
tökekötvetelés, ennek 1899. évi május hó 15. nap-
jától járó 6% kamatai és eddig összesen 45 frt 05
krban bírólilag már megállapított költségek erejéig
Zomborban alperesek lakásán leendő eszközölésére **1899.
évi december hó 15-ik napjának délutáni 2^{1/2} órája** hatá-
ridőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly
megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingó-
ságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében
készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek
becsáron alul is el fognak adni.

Kelt Zomborban, 1899. évi december hó 3-án.

Cservenka Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

Dr. Wollheimer József egyetemes orvostudor Zomborban,

Deák Ferenc-körut 140. szám alatt.
3-2 **Rendel délután 2-4-ig.**

Eladó vendéglő.

Bács-Almásan a vasuti kis ál-
lomás mellett levő, kitünő forgalmu
korcsmai helyiségem — kellő mel-
léképületekkel s udvarral ellátva —
családi viszonyok miatt szabadkéz-
ből jutányos áron eladó.

Hintersehr Mátvás,
korcsmáros.

2-1

Legelősebb és legelősebb karácsonyi és ujévi
ajándékok bevásárlási forrása!

STEBLER ANTAL

műorás és ékszerész

Zombor, Korzó, a nagy dohánytösdde mellett.

Dús választék **svájci arany-, ezüst-,
tulla-, bécsi inga-, konyha-, francia éb-
resztő-, íróasztali- és schwarzwaldi órákban.**
Továbbá nagy választék **arany-, ezüst- és
chinaezüst-árakban,** meglepő szép udjónsá-
gok a legelősebb arak mellett.

Óráknál 2 évi jótállás!

Elfogadok minden e szakmába vágó
javításokat. Veszek és becserelek töredék
arany- és ezüst-árakat a legmagasabb áron.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan
eszközölteknek.

Vésnöki munkákat a legtisztábban eszközölöm.
(Jeggyűrűbe vézés ingyen.)

Képes árjegyzéket vidékre ingyen és bér-
mentve küldök. 3-1

Tanone felvétetik.

1595. szám.
kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Tiszakálmánfalva községénél elhalálozás folytán üre-
sedésbe jött községi gyalogrendőri állásra ezennel pá-
lyázat nyitattik.

Felhívják mindazok, a kik ezen állást elnyerni
óhajtanak, hogy a szabályrendeletben előirt módon fel-
szerelt kérvényeiket alulirt előjáróshoz **foljó évi
december hó 24-ik napjáig** nyújtsák be.

Pályázók kötelesek fedhetlen előéletüket erkölcsi
bizonyítvánnyal és testi egészségüket orvosi bizonyít-
vánnyal igazolni.

Kiszolgált csendőrnöknek és altiszteknek, valamint
a hivatalos magyar nyelven kívül a német és szerb
nyelvben való jártasság esetén előny biztosítottak.

A községi rendőr évi fizetése 240 frt készpénz és
a szabályszerű egyenruha-járandóság.
A megválasztandó községi rendőr köteles a köz-
ség „sanaci” területén lakni.

Tiszakálmánfalván, 1899. évi december hó 1-én.

Véninger Mihály,
jegyző.

3-2

Drobnik József,
bíró.

Házladási hirdetmény.

Szilárd, legjobb anyagból épült magas, vi-
lágos és száraz lakóház, modern igényeknek
megfelelően beosztott tágas szobákkal, köztük
egy 50 személyre alkalmas ebédlővel, megfelelő
melléképületekkel együtt, szabad kézből eladó.

A város egyik élénk utcájában, a Radisica-
utcában 94. házszám alatt megtekinthető.

Közelebbi bővebb felvilágosítást nyujt

Heincz Kálmán,
városi főszámvevő.

3-3

10394. sz.
1899. kig.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye topolyai járásához tartozó
Sándor községben üresedésbe jött jegyzői állás betöltése
céljából ezennel pályázatot nyitok.

Az állás javadalmazása a következő:

1. Készpénzfizetés negyedéves előleges részletekben
a községi pénztárból 84 frt.

2. 60 mázsa széna

3. 6 öl keményfa

4. 2 mázsa sertés

5. 120 font (67 klg. 20 gr.) marhahus

6. 50 font (28 klg.) fagygyugyertya

7. 3/4 telek föld (legelő illetményen) szántóföld
haszonélvezete, mely után az állami adót a jegyző fizeti.

8. Szabad lakás, a község tulajdonát képező ugy-
nevezett jegyzőlak teljes használatára, melyet a község
jókárában tartani köteles.

Felhívják a pályázni szándékozók, hogy 1883.
évi I. t. c. ben előirt elméleti képzettségüket magyar,
szerb nyelven, s a jegyzői teendőikben jártasságukat, egy-
a német nyelv szóbeli bírást, valamint a vármegyei
6,886 számú szabályrendelet 10. §-ban foglaltakat iga-
zó okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzam **foljó
évi december 18-ig** anyival inkább nyújtsák be,
mivel később érkezők figyelembe vételt nem fogadják.

A választási határidő utólag fog kitűzteni.

Bács-Topolya, 1899. évi december hó 2-án.

Császár,
főszolgabíró.

3-2

10262. sz.
tkvi 1899.

Arverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi
hatóság közhírré teszi, hogy dr. Buják József ügyvéd
által képviselt Horváth Anna végrehajtónak Horváth
Gábor végrehajtást szenvedő elleni 3750 frt tökekötve-
telés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a zom-
bori kir. törvényszék területén lévő s Nemes Militicsen
fekvő, a nemes-militicsi 1176 számú betétben Horváth
Gábor tulajdonul bejegyzett A I 1-3 sorsz., 3974/1-a,
3974/2-a és 3975/2-a hr. számú 7 hold 800 □ öl
jó-zágtestre — a B 2 sorsz. a özv. Pilger Jozsefa
javára följegyzett zálogtartozási jog sérelme nélkül —
az árverést 1603 frtban ezennel megállapított kikiáltási
árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan
az **1899. évi december hó 27-ik napján délelőtt 10 órakor**
Nemes-Militics községében megartandó nyilvános
árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el-
adati fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan
becsárának 10% át készpénzben, vagy az 1881-ik
évi LX. törvényikk 42 §-ában jelzett árfolyammal
számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333.
sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában
kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezé-
hez letenni avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a ér-
telmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhe-
lyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszol-
gáltatni.

Kelt Zomborban, 1899. évi szeptember hó 30-án.

A zombori kir. trvszék mint telekkönyvi hatóság.

Hetteszheim,
kir. tszéki bíró.

Karácsonyi és ujévi ajándékok leszállított árakban.

Üveg, porcellán, függő- és állólámpák, tükrök és képek,
chinaezüst és alpaca Berndorf gyártmány és sok luxus
tárgyak. — **Butorok** legdivatosabb és elegansabb kivitelben nagy
mennyiségben raktáron vannak, melyeken helyszűke miatt tudadok, u. m.

Matt, Barokk, Altdeutsch és politirozott hálószobák, ebédlők,

kredenc, Trumeau, diván, asztal, szék, szalongarnitúrák

selyem, plüsch és szövetből, consol-tükrök és mind e szakmába
vágó cikkek.

Kérem a n. é. közönség becses látogatását, hogy meggyőződjön
az olcsó árakról.

Tisztelettel

SCHERER FERENC,

üveg- és butorkereskedő Zomborban.

Alapított 1880-ban.

